

enterprise europe network

Współpraca z Wielką Brytanią po Brexit

Marek Wąsiński

21.01.2021

een.ec.europa.eu

Agenda:

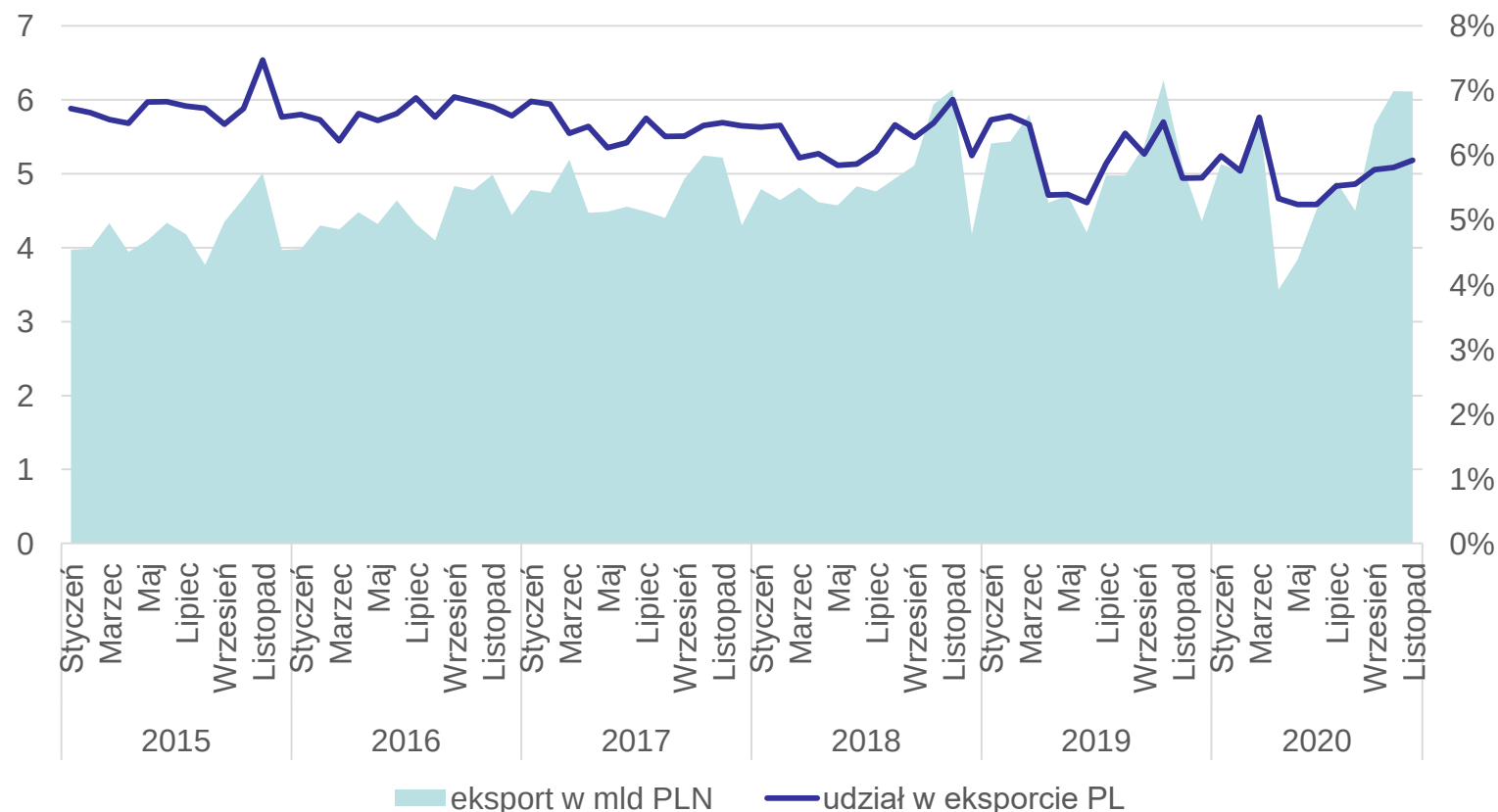
- Najważniejsze dane dotyczące handlu z Wielką Brytanią
- Najważniejsze postanowienia Umowy o Współpracy i Handlu i konsekwencje

Brexitu:

- Zmiany w wyniku umowy w handlu towarowym – cła, bariery pozataryfowe
- Zmiany w wyniku umowy w handlu usługowym – zamówienia publiczne, akceptowanie kwalifikacji.
- Kwestie podatkowe.

Eksport towarów z Polski do Wielkiej Brytanii w latach 2015-2020 w mld PLN

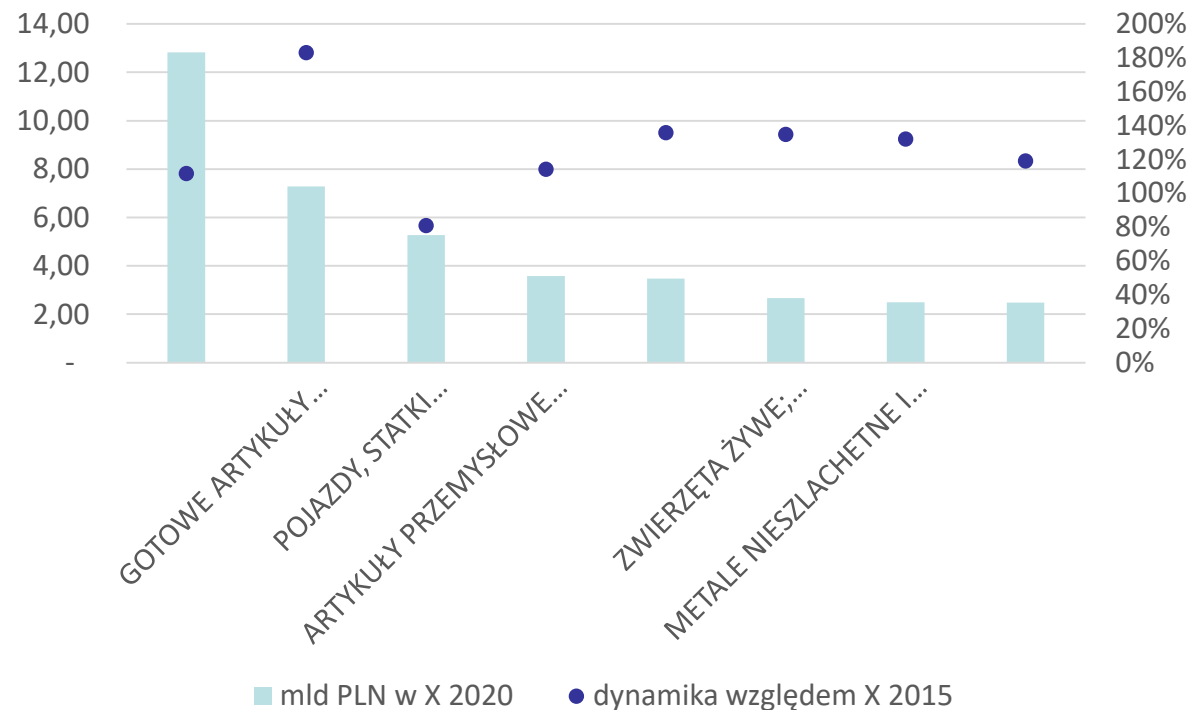
W okresie XI 2015 - XI 2020 eksport
z Polski do WB wzrósł o 18%, ale
udział WB w polskim eksporcie zmalał
o 1 p.p. z 6,7% do 5,7%.

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych GUS

een.ec.europa.eu

Najważniejsze towary w eksporcie do Wielkiej Brytanii (1)

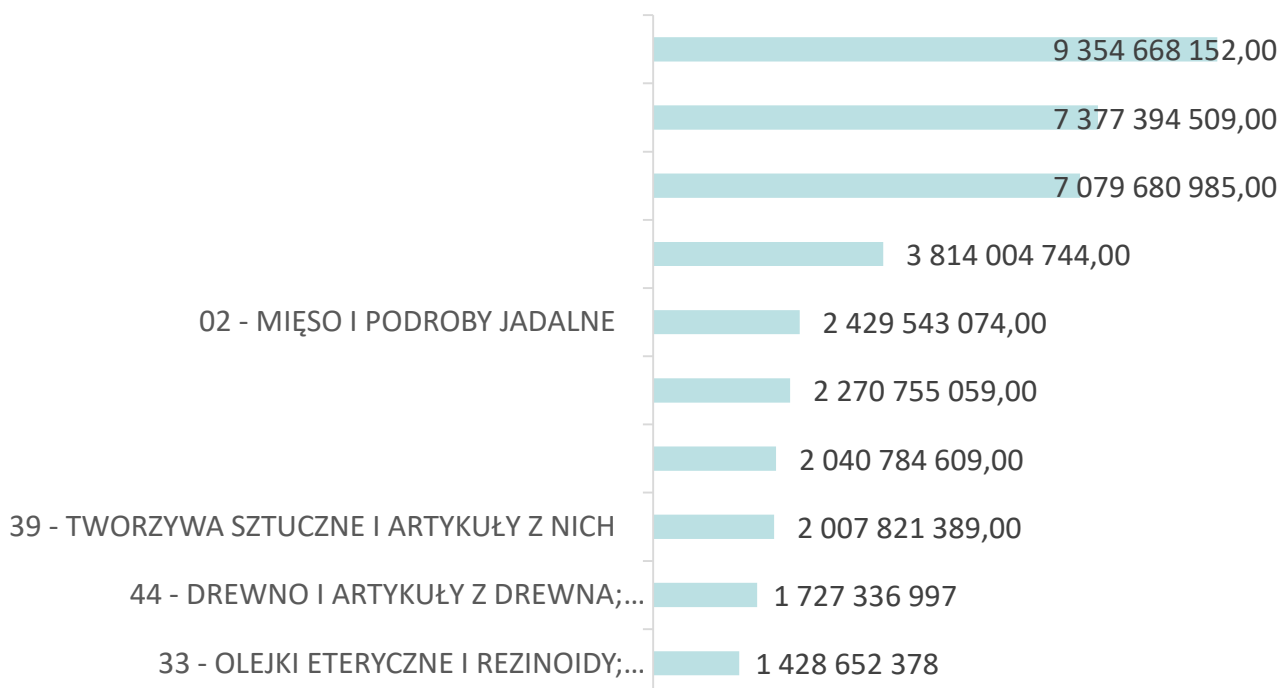

Najważniejsze sekcje towarowe w polskim eksporcie to maszyny i urządzenia elektryczne, artykuły spożywcze czy pojazdy – ich eksport do X 2020 r. przekroczył 5 mld PLN. Poza pojazdami, które w 2020 r. najsilniej zostały dotknięte przez pandemię, eksport wzrósł względem 2015 r.

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych GUS

een.ec.europa.eu

Najważniejsze towary w eksporcie do Wielkiej Brytanii (2)

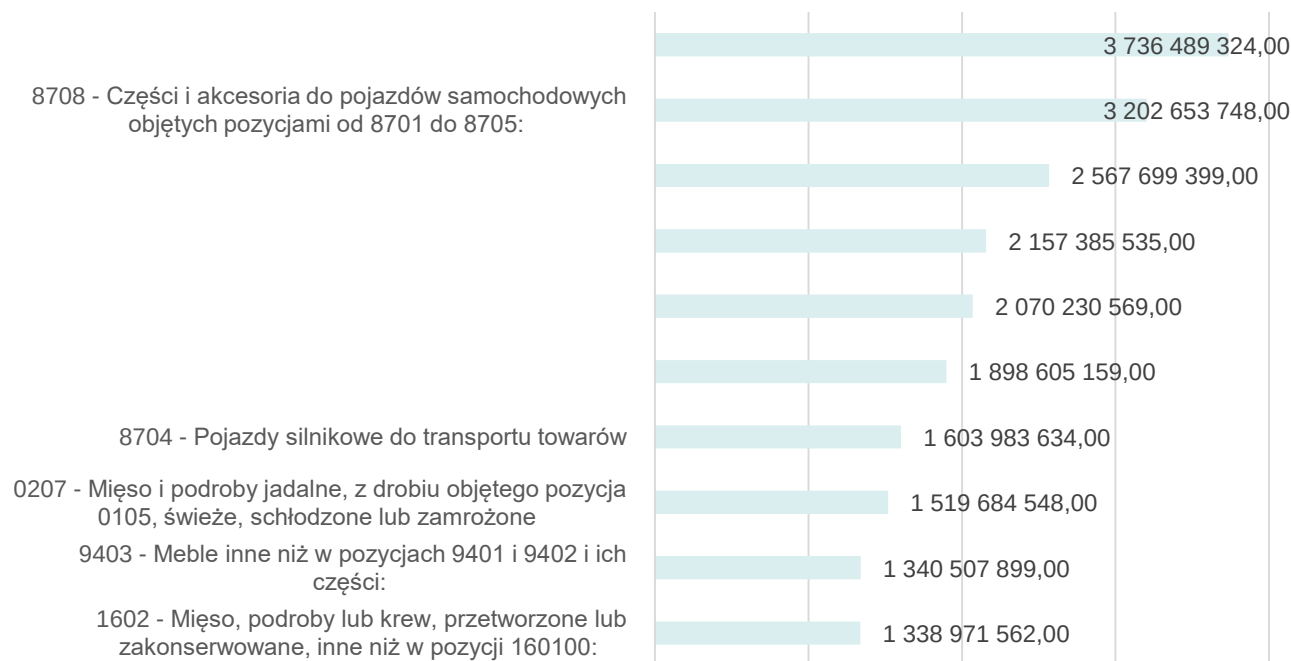
Eksport z Polski do Wielkiej Brytanii w 2019 r., PLN

Najważniejsze działy towarowe w polskim eksporcie w 2019 r. to maszyny i urządzenia mechaniczne, pojazdy, urządzenia elektryczne, meble i mięso. W 2020 r. spadek zanotował eksport pojazdów, sektor najsilniej dotknięty przez pandemię.

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych GUS

een.ec.europa.eu

Najważniejsze towary w eksporcie do Wielkiej Brytanii (3)

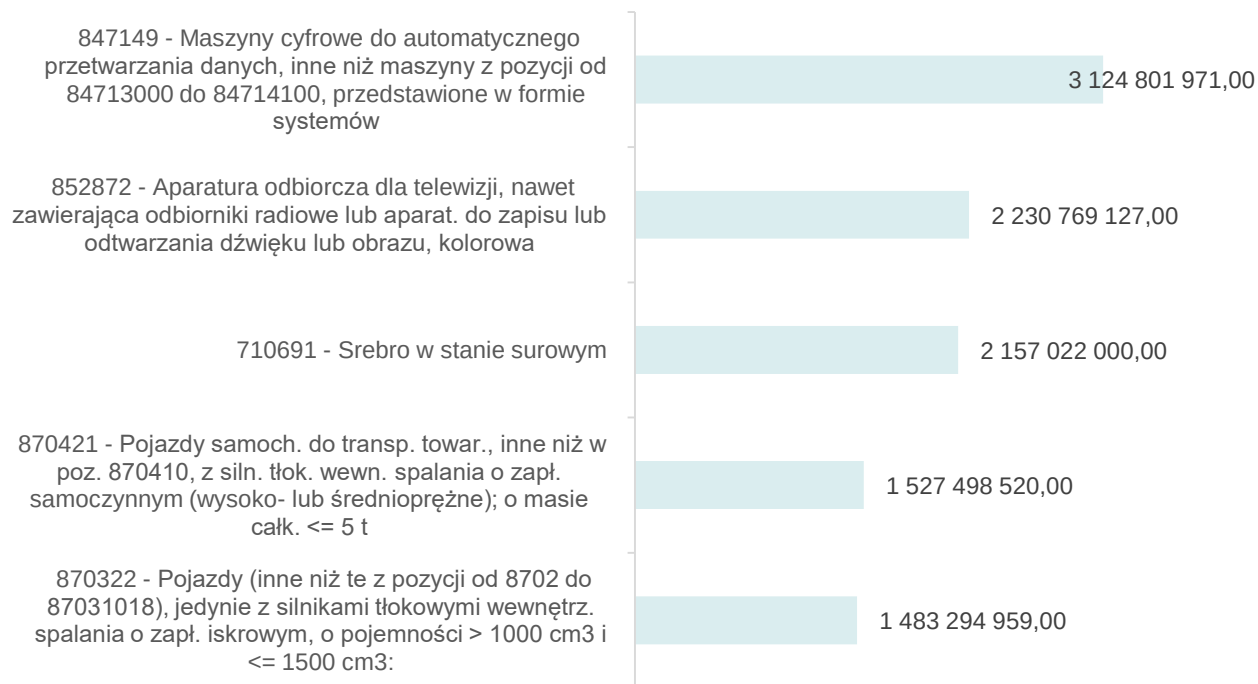
Eksport z Polski do Wielkiej Brytanii w 2019 r., PLN

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych GUS

een.ec.europa.eu

Na niższym poziomie agregacji towarowej widoczny jest prymat produktów maszynowych i pojazdów. Najważniejszym produktem eksportowym są maszyny do automatycznego przetwarzania danych, czytniki magnetyczne, części do pojazdów, telewizory, srebro czy samochody i inne pojazdy do przewozu osób.

Najważniejsze towary w eksporcie do Wielkiej Brytanii (4)

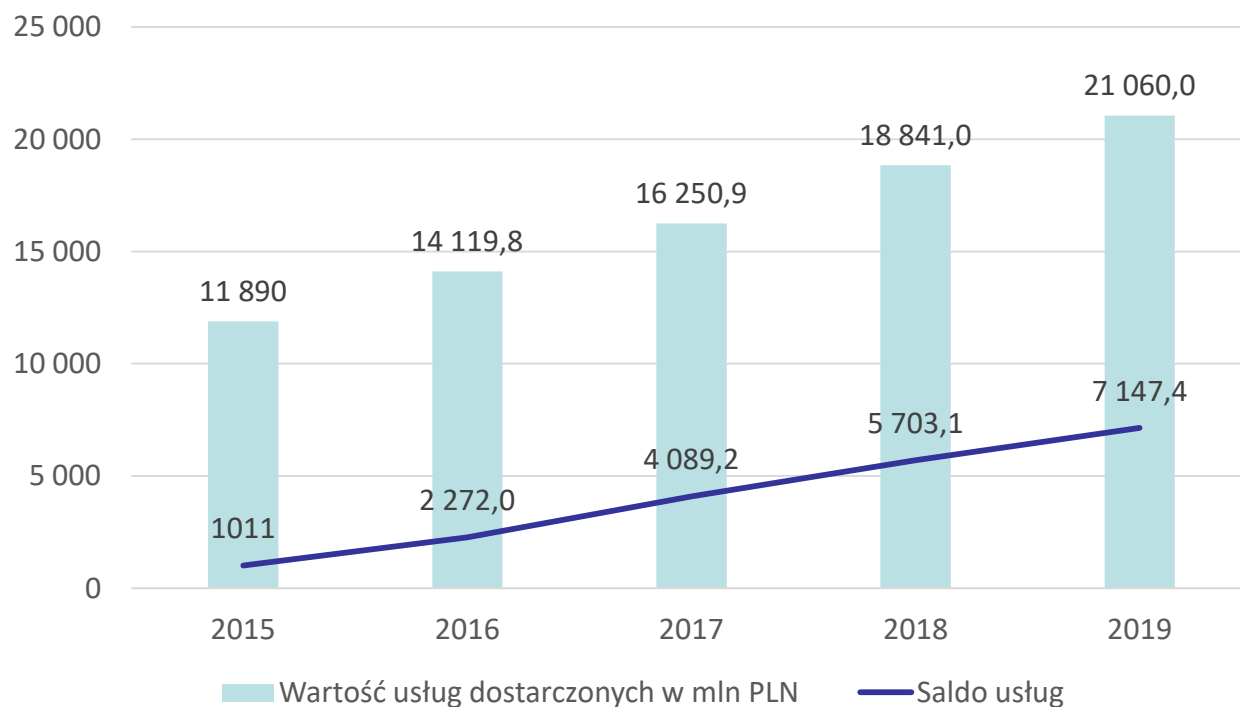
Na jeszcze niższym poziomie agregacji towarowej widoczne są prawdziwe hity eksportowe Polski do Wielkiej Brytanii: maszyny cyfrowe do automatycznego przetwarzania danych, odbiorniki telewizyjne, srebro w stanie surowym i pojazdy. Po dezagregacji poziom niżej, okazuje się, że eksport telewizorów od 2015 r. lekko spadł.

Eksport z Polski do Wielkiej Brytanii w 2019 r., PLN

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych GUS

een.ec.europa.eu

Eksport usług do Wielkiej Brytanii (1)

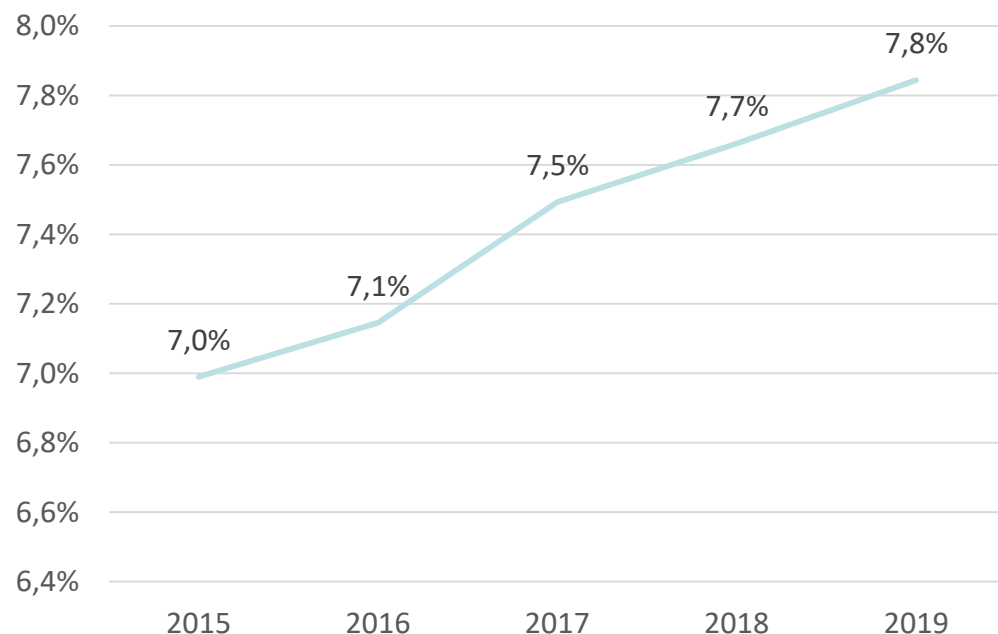
Eksport z Polski do Wielkiej Brytanii w 2019 r., mln PLN

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych NBP

een.ec.europa.eu

Pomimo niepewności związanej z Brexitem rozwija się eksport usług z Polski do Wielkiej Brytanii, od 2015 r. wzrósł o 77 proc. Polska odnotowuje dodatnie saldo w handlu usługami przekraczające 7 mld PLN.

Eksport usług do Wielkiej Brytanii (2)

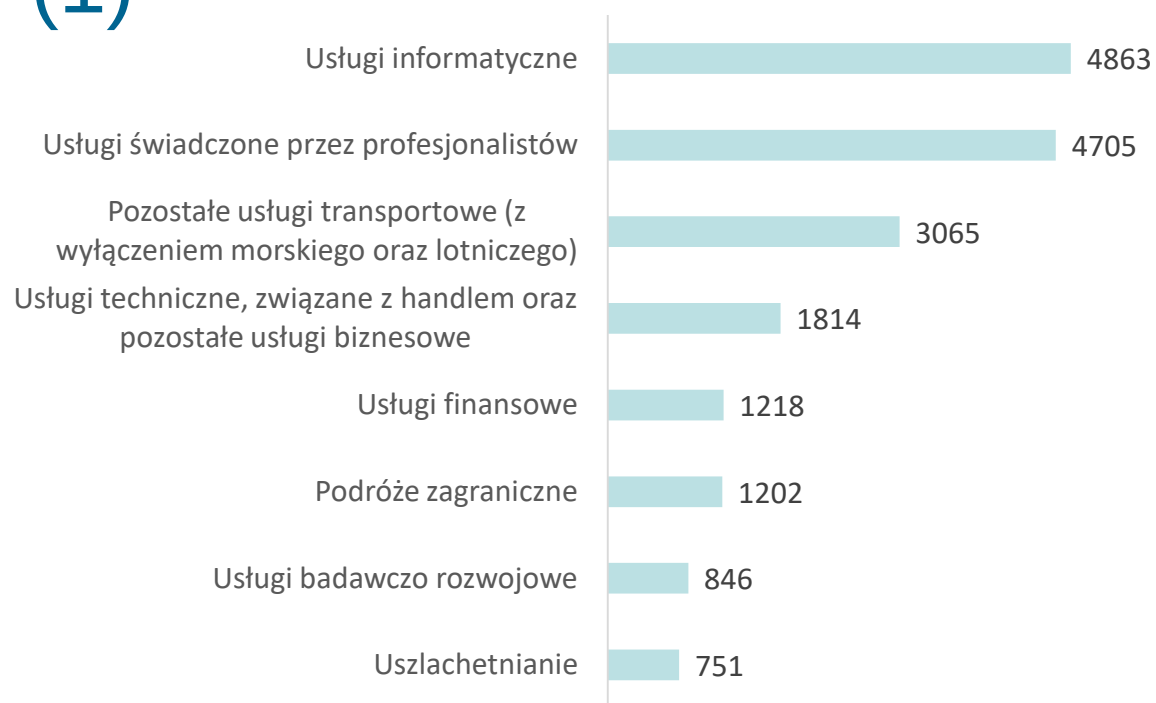
Udział eksportu usług z Polski do Wielkiej Brytanii w łącznym eksporcie Polski, proc.

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych NBP

een.ec.europa.eu

W przeciwieństwie do handlu towarowego, Wielka Brytania stała się istotniejszym odbiorcą polskich usług. Udział Wielkiej Brytanii wzrósł o 0,8 p.p. od 2015 r.

Najważniejsze usługi eksportowane do Wielkiej Brytanii (1)

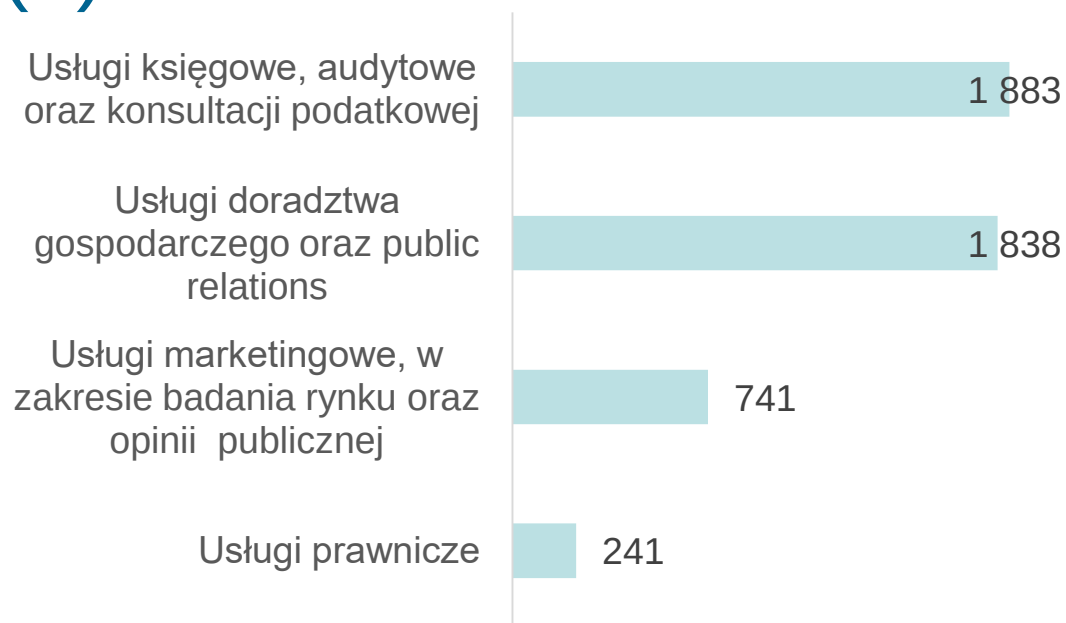
Eksport z Polski do Wielkiej Brytanii w 2019 r., mln PLN

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych NBP

een.ec.europa.eu

Korzystając z podstawowych kategorii usług, najważniejszy eksport usług z Polski do Wielkiej Brytanii w 2019 r. stanowiły: usługi informatyczne (5 mld zł, 4-krotny wzrost od 2015 r.), świadczone przez profesjonalistów (4705 mld zł, 2-krotny) oraz usługi transportowe (kolejowe i drogowe) (3 mld zł, niespełna dwukrotny).

Najważniejsze usługi eksportowane do Wielkiej Brytanii (2)

Eksport z Polski do Wielkiej Brytanii w 2019 r., mln PLN

Źródło – opracowanie własne na podstawie danych NBP

een.ec.europa.eu

Usługi profesjonalne dzielą się na podkategorie, które ujawniają dominację dwóch kategorii usług – księgowych, audytowych i konsultacji podatkowych (1,9 mld zł) oraz konsultingu i PR-u (1,8 mld zł). Dość istotną rolę grają jeszcze usługi badań rynku i opinii publicznej (0,7 mld zł). Względnie niski udział Polska ma natomiast wśród usług prawniczych.

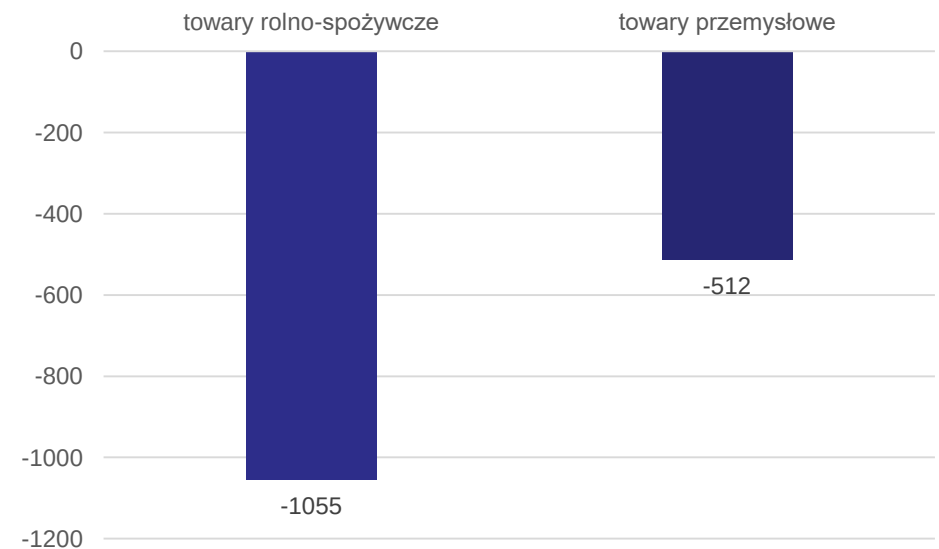
Umowa o Handlu i Współpracy:

- tymczasowe stosowanie od 1 stycznia 2021 r.;
- podstawą prawną umowy art. 217 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej – wymóg jednomyślnej zgody państw członkowskich w Radzie Unii Europejskiej (już wyrażona) oraz zgody Parlamentu Europejskiego. Bez ratyfikacji w poszczególnych państwach członkowskich;
- Parlament Europejski ma czas na jej ratyfikowanie do 28 lutego 2021 r.;
- dostępna wersja [polska treści Umowy](#);
- kwestie Irlandii Płn. są regulowane poprzez [Umowę o Wystąpieniu](#) i [stosowny protokół](#).

Gdyby nie było Umowy...

- Średnie ważone stawki celne wzrosłyby z 0% do ponad 7,3%.
- W wyniku tego eksport z Polski towarów rolno-spożywczych obniżyłby się o ok. 1 mld zł, a towary przemysłowe – o ponad 0,5 mld zł.
- Łącznie o 11% o 1,6 mld euro

Potencjalna zmiana eksportu Polski do Wielkiej Brytanii w przypadku twardego Brexitu, w stosunku do 2019 r., mln euro

Źródło – opracowanie własne na podstawie szacunków PIE autorstwa dr Łukasza Ambroziaka

Najważniejsze postanowienia Umowy o Handlu i Współpracy (1):

- w sposób uporządkowany wydziela Wielką Brytanię z Jednolitego Rynku;
- niewątpliwie ta sytuacja utrudnia wzajemny handel, ale nieporównywalnie mniej, niż gdyby umowy nie zawarto

Konsekwencje wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Celnej UE i Jednolitego Rynku:

- przywrócenie kontroli celnych;
- spełnianie standardów i reguł pochodzenia;
- utrudnienia na granicy.

Wedle szacunków Euler Hermes, w drugiej połowie 2021 r. mogą one spowodować stratę przychodów polskich firm eksportujących na Wyspy Brytyjskie o 1,6 mld zł.

Brak ceł

Artykuł GOODS.5 Umowy o Handlu i Współpracy:

Zakaz należności celnych

O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, cła na
wszystkie towary pochodzące z terytorium drugiej

Strony są zakazane.

To nie oznacza, że ceł w ogóle nie ma i nie będzie

- jeśli towar nie zaklasyfikuje się do bezcłowego importu do Wielkiej Brytanii (niespełnianie reguł pochodzenia – o których później);
- jeśli zostaną nałożone cła antydumpingowe lub antysubsydyjne;
- jeśli zostaną podjęte środki w związku z rozstrzygnięciem sporów między stronami umowy.

Przywrócenie kontroli celnych

- Pomimo zerowych stawek celnych i zerowych kontyngentów
- Odbędzie się w trzech fazach do końca czerwca 2021 r.
 - I. **Już obowiązuje:** Podstawowa kontrola celna – konieczne informacje, ale 6 miesięcy na uzupełnienie deklaracji celnej // zgłoszenia i kontrole towarów akcyzowanych lub kontrolowanych.
 - II. **Od kwietnia 2021 r.:** konieczna prenotyfikacja towarów pochodzenia zwierzęcego i pełna dokumentacja zdrowotna.
 - III. **Od czerwca 2021 r.:** obowiązują wszystkie obostrzenia celne – pełne deklaracje celne, deklaracje bezpieczeństwa i ochrony, częstsze kontrole sanitarne i fitosanitarne w punkcie granicznej kontroli celnej.
- Zgłoszenia celne nie będą wymagane we wwozie do Irlandii Płn.

Określenie kodu towarowego (kody celne HS, Harmonized System)

Zwykle w przypadku handlu z państwami trzecimi (spoza UE), jest to bardzo istotne dla określenia wysokości cła – różne kody (tak jak wspomniane kody towarowe na wykresach przedstawiających strukturę towarową) mają różne stawki. Niektórzy eksporterzy starają się w ten sposób obniżyć stawkę celną, a z kolei służby celne zmieniając na podstawie procedur celnych klasyfikację towaru – mogą zwiększyć stawkę celną.

W przypadku eksportu do Wielkiej Brytanii będzie miało to znaczenie tylko w wyjątkowych przypadkach nakładania ceł karnych, odwetowych itp.

Dozwolone opłaty celne

Każda ze Stron może nakładać opłaty lub odzyskiwać koszty wyłącznie w przypadku świadczenia określonych usług, w szczególności, choć nie wyłącznie, w następujących przypadkach:

- (a) obecność funkcjonariuszy celnych, na wniosek, poza oficjalnymi godzinami urzędowania lub w miejscach innych niż miejsca celne;
- (b) analizy lub ekspertyzy dotyczące towarów oraz opłaty pocztowe za zwrot towarów do wnioskodawcy, w szczególności w odniesieniu do decyzji w sprawie wiążących informacji lub udzielenia informacji dotyczących stosowania przepisów ustawowych i wykonawczych prawa celnego;
- (c) kontrola lub pobieranie próbek towarów do celów weryfikacji lub zniszczenie towarów, jeżeli powoduje to koszty inne niż koszty pracy funkcjonariuszy celnych;
- (d) nadzwyczajne środki kontroli, jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj towaru lub potencjalne ryzyko.

Bariery pozataryfowe:

- towary w handlu z Wielką Brytanią nie będą już dostawą wewnątrzunijną;
- reguły pochodzenia;
- przepisy sanitarne i fitosanitarne;
- standardy produktów – zdrowotne, bezpieczeństwa;
- etykietowanie zgodne z przepisami Wielkiej Brytanii.

- Reguły pochodzenia

- Formalnie od 1 stycznia 2021 r., a faktycznie od 1 stycznia 2022 r. konieczne będzie spełnianie wymogów dotyczących reguł pochodzenia.
- Postanowienia umowy określają warunki, w jakich towar jest uznany za wytworzony w UE i podlegający zerowym stawkom celnym.

Reguły pochodzenia – uzyskanie (1)

Za całkowicie uzyskane na terytorium Strony uważa się następujące produkty:

- (a) produkty mineralne wydobyte z ziemi lub pozyskane z dna morskiego;
- (b) produkty roślinne tam uprawiane lub zebrane;
- (c) żywe zwierzęta tam urodzone i wyhodowane;
- (d) produkty uzyskane od żywych zwierząt tam chowanych;
- (e) produkty pochodzące z ubitych zwierząt tam urodzonych i chowanych;
- (f) produkty uzyskane przez polowania lub połowy tam przeprowadzone;

Reguły pochodzenia – uzyskanie (2)

- (g) produkty uzyskane z akwakultury tam, gdzie organizmy wodne, w tym ryby, mięczaki, skorupiaki, inne bezkręgowce wodne i rośliny wodne, urodziły się lub zostały wyhodowane z materiału obsadowego, takiego jak jaja, ikra, narybek, palczaki, larwy, parr, smolt (stadium rozwojowe łososia) lub inne młode ryby w stadium postlarwalnym, poprzez interwencję w proces chowu lub wzrostu w celu zwiększenia produkcji taką jak regularne zarybianie, karmienie lub ochrona przed drapieżnikami;
- (h) produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte z morza znajdującego się poza wszystkimi morzami terytorialnymi przez statek Strony;
- (i) produkty wytworzone na pokładzie statku Strony wyłącznie z produktów, o których mowa w lit. h);
- (j) produkty wydobyte z dna morskiego lub podglebia poza jakimkolwiek morzem terytorialnym, pod warunkiem że Strona ma prawo do eksploatacji takiego dna morskiego lub podglebia lub prowadzenia tam prac;

Reguły pochodzenia – uzyskanie (3)

- (k) odpady i złom powstające w wyniku działalności produkcyjnej tam przeprowadzonej;
- (l) odpady i złom pochodzące z zebranych tam produktów zużytych, pod warunkiem że produkty te nadają się wyłącznie do odzysku surowców;
- (m) produkty wytworzone tam wyłącznie z produktów wymienionych w lit. a)–l).

Reguły pochodzenia – kumulacja

Produkt może być obiektem produkcji po obu stronach granicy celnej, by finalnie być produktem wyprodukowanym przez jedno z państw zgodnie z regułami pochodzenia.

Kumulacji nie podlegają produkty z państw trzecich.

Treść artykułu Umowy:

- Produkt pochodzący z terytorium Strony uważa się za pochodzący z terytorium drugiej Strony, jeżeli produkt ten jest wykorzystywany jako materiał do produkcji innego produktu na terytorium tej drugiej Strony.

Reguły pochodzenia – niewystarczająca produkcja (1)

- czynności konserwowania, takie jak suszenie, mrożenie, przechowywanie w solance i inne podobne czynności, których jedynym celem jest zapewnienie, aby produkty pozostały w dobrym stanie podczas transportu i składowania;
- rozłączanie i łączenie opakowań;
- mycie, czyszczenie; odkurzanie, usuwanie rdzy, oleju, farby lub innych pokryć;
- wszelkie prasowanie materiałów i artykułów włókienniczych;
- proste czynności malowania i polerowania;
- łuskanie i częściowe lub całkowite bielenie ryżu; polerowanie i glazurowanie zbóż i ryżu; bielenie ryżu;

Reguły pochodzenia – niewystarczająca produkcja (2)

- czynności polegające na barwieniu lub aromatyzowaniu cukru lub formowaniu kostek cukru; częściowe lub całkowite mielenie cukru w postaci stałej;
- obieranie ze skóry, drylowanie i łuskanie owoców, orzechów i warzyw;
- ostrzenie, proste szlifowanie lub przycinanie;
- przesiewanie, odsiewanie, sortowanie, klasyfikowanie, ocenianie, dobieranie, łącznie z tworzeniem zestawów artykułów;
- proste umieszczanie w butelkach, puszkach, flakonach, torbach, skrzynkach, pudełkach, umieszczanie na kartach lub tablicach oraz wszystkie inne proste czynności związane z pakowaniem;

Reguły pochodzenia – niewystarczająca produkcja (3)

- umieszczanie lub drukowanie znaków, etykiet, logo i innych znaków rozpoznawczych na produktach lub ich opakowaniach;
- proste mieszanie produktów, nawet różnych rodzajów; mieszanie cukru z dowolnymi materiałami;
- proste dodawanie wody lub rozcieńczanie wodą lub inną substancją, które nie zmienia w istotny sposób właściwości produktu, albo odwadnianie lub denaturacja produktów;
- prosty montaż części artykułów w celu utworzenia całego artykułu lub rozkładanie produktów na części;
- ubój zwierząt.

Reguły pochodzenia – postanowienia szczegółowe

- Np. biała czekolada, jeśli:
 - wszystkie użyte materiały objęte działem 4 są całkowicie uzyskane; oraz
 - masa całkowita wykorzystanych niepochodzących materiałów (...) nie przekracza 40 % masy produktu; albo
 - wartość użytych materiałów niepochodzących (...) nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu.
- Sektor motoryzacyjny – okres przejściowy – 6 lat
 - Zgodnie z treścią umowy do końca 2023 r. maksymalnie 60 proc. części w gotowych pojazdach elektrycznych, hybrydach typu plug-in i konwencjonalnych hybrydach może pochodzić spoza UE lub Wielkiej Brytanii, aby pojazdy te kwalifikowały się do bezcłowego handlu. Do końca 2026 r. udział ten powinien zostać obniżony do 55 proc.
 - Od 2027 r. poziom ten powinien zostać obniżony jeszcze bardziej – do 45 proc. – chociaż obie strony zgodziły się na ustalenia co do ostatecznego poziomu za cztery lata.

Reguły pochodzenia – postanowienia szczegółowe

- Np. maszyny
 - Maksymalnie 50% zagranicznej wartości
- Aluminium
 - Maksymalnie 50% zagranicznej wartości, z rocznym ograniczeniem ilościowym

Reguły pochodzenia – konieczne dokumenty:

- wniosek o preferencyjne traktowanie – składa importer;
- oświadczenie o pochodzeniu – sporządza eksporter;
- do celów kumulacji – deklaracja dostawcy o produktach niepochodzących;
- okres przejściowy – do 1 stycznia 2022 r.

Przepisy sanitarne i fitosanitarne w umowie (1)

Umowa przewiduje unikanie nadmiernych barier i współpracę organów regulacyjnych i kontrolnych, czyli:

- możliwe zmniejszenie kontroli, uproszczone procedury, możliwe ustanowienie listy zakładów uprawnionych do eksportu.
- Strona brytyjska będzie etapami wprowadzać wymogi:
 - wstępnego powiadomienia importu (po stronie brytyjskiego importera);
 - świadectwa zdrowia (takiego jak eksportowe świadectwo zdrowia lub świadectwo fitosanitarne);
 - kontroli dokumentów, dokumentów tożsamości i kontroli fizycznej na granicy lub w kraju;
 - wjazdu przez punkt wjazdu z odpowiednim posterunkiem kontroli granicznej (BCP) z odpowiednimi obiektami kontrolnymi od 1 lipca 2021 r.

- Przepisy sanitarne i fitosanitarne w umowie (2)
 - ograniczenia związane z przepisami SPS mają nie tworzyć barier handlu, ale być związane z ochroną życia i zdrowia;
 - możliwe wprowadzanie tymczasowych środków ochronnych (zakaz przywozu) w przypadku wykrycia chorób.

Certyfikaty i standardy (1)

- Konieczne spełnianie brytyjskich standardów
 - Np. produkty chemiczne – Wielka Brytania ma odrębny całkowicie system REACH (Konieczne zgłoszenie przez importera lub podmiot zarejestrowany na Wyspach)
- Od 1 stycznia 2022 r. wymóg posiadania certyfikacji brytyjskiego odpowiednika CE, czyli UKCA (United Kingdom Conformity Assessment).
 - chyba że brytyjskie standardy produktu będą się różnić od unijnych, wówczas od 2021 r.
- Większość branż tych samych, które podlegały obowiązkowi certyfikacji CE.

Certyfikaty i standardy (2)

- większość branż tych samych, które podlegały obowiązkowi certyfikacji CE;
- dla różnych branż będą obowiązywać szczegółowe rozwiązania
 - w motoryzacji będą wydawane tymczasowe homologacje dla Wielkiej Brytanii (GB)

Współpraca regulacyjna:

- wymóg przejrzystego informowania stron Umowy o planowanych procesach regulacyjnych; uwzględnianie dostępu do konsultacji publicznych, przeprowadzanie oceny skutków regulacji
- specjalny komitet ds. współpracy regulacyjnej (dobre praktyki, wymiana poglądów nt. działań w zakresie regulacji, zachęcanie do współpracy innych stron;
- brak zastosowania mechanizmu rozstrzygania sporów w tym zakresie dokonywanych przez drugą Stronę.

Współpraca regulacyjna - przykłady

- Motoryzacja – uznawanie standardów UNECE (*United Nations Economic Commission for Europe*), współpraca nad nowymi regulacjami technicznymi.
- Produkty medyczne – uznawanie kontroli (inspekcji) punktów wytwórczych
 - w Polsce (Główny Inspektorat Farmaceutyczny)
- Chemikalia – współpraca organów nad wytycznymi, wymiana informacji i danych oraz planowanych nowych procedur, szczególnie w kontekście klasyfikacji i oznakowania.
- Produkty ekologiczne – umowa w załączniku uznaje przepisy za równoważne w przypadku wymienionych produktów ekologicznych. Te produkty są uznawane za ekologiczne automatycznie.

Najważniejsze postanowienia Umowy - kwestie instytucjonalne:

- utworzona zostanie Rada Partnerstwa (nadzoruje funkcjonowanie Umowy, przez cztery lata może nawet zmieniać Umowę); uczestniczą w niej: członek Komisji Europejskiej oraz przedstawiciel rządu Wielkiej Brytanii (szczebel ministerialny), co najmniej raz do roku;
- ponadto powstało 19 komitetów, które będą się zajmować poszczególnymi częściami umowy m.in.: handlowy ds. towarów, współpracy celnej i reguł pochodzenia, sanitarny i fitosanitarny, technicznych barier handlu, usług, inwestycji i handlu cyfrowego, ochrony własności intelektualnej, zamówień publicznych, współpracy regulacyjnej, ds. konkurencji, ds. współpracy administracyjnej, ds. energii czy transportu;
- komitety przede wszystkim monitorują wdrażanie umowy.

Najważniejsze postanowienia Umowy – równy poziom przepisów

- Zagwarantowanie „level-playing field” między stronami, równego stopnia regulacji, było kluczowe szczególnie dla UE w takich kwestiach jak:

- ochrona środowiska;
- prawa socjalne i pracownicze;
- przejrzystość podatkowa;
- pomoc publiczna (subsytia) – możliwe środki zaradcze.

**W umowie przyjęto
wytyczne zapewniające
równe traktowanie
w tych obszarach.**

Najważniejsze postanowienia Umowy – środki ochronne i rozstrzyganie sporów

- Każda ze stron może korzystać ze środków ochrony handlu takich jak cła antydumpingowe czy wyrównawcze (antysubsydjne) lub chroniące przed nadmiernym importem
- Szczególnie istotne w tym kontekście oraz zagwarantowania równego traktowania, tego samego poziomu konkurencji, będą mechanizmy rozstrzygania sporów
 - Cała Umowa objęta takim mechanizmem; dotyczy interpretacji umowy, nie sporów importer/służba celna.
 - Istnieją mechanizmy rozstrzygania sporów w przypadku poszczególnych części umowy – kwestii telekomunikacji, współpraca organów ścigania, kontroli subsydiów, rybołówstwa.
 - Nie ma zastosowania do współpracy kulturalnej, regulacyjnej czy sektora MŚP, podatków, poziomu ochrony pracowników, zrównoważonego rozwoju czy przeglądów Umowy.

Postanowienia związane ze świadczeniem usług

■ Umowa w swym zakresie obejmuje sektory

usługowe:

- usługi profesjonalne (prawnicze, audyt, architektoniczne - rejestracje);
- dostawy i telekomunikacja;
- komputerowe i cyfrowe;
- badania i rozwój;
- i inne.

■ Wyłączone:

- usługi finansowe;
- transportu;
- audiowizualne.

Handel usługami

- Zasada niedyskryminacji operatorów usługowych z UE
- Konieczność spełniania krajowych wymogów usługodawców
- Faktyczny dostęp będzie zależeł od formy świadczenia usługi

Handel usługami

- Tymczasowe przemieszczanie się osób fizycznych w celach biznesowych
 - Wewnątrzkorporacyjna migracja ułatwiona do okresu trzech lat
- Tymczasowe świadczenie pracy czy usług może być ograniczone przepisami wizowymi i wymogami pozwoleń do pracy.

Kwalifikacje zawodowe

- Negocjatorom nie udało się dotychczas uzgodnić wzajemnej uznawalności kwalifikacji zawodowych. Konieczne będzie zdobycie uznania kwalifikacji przez Wielką Brytanię (np. prawnika czy architekta). Wynika to m.in. z tego, że jest to część zasad obowiązujących wewnątrz UE.
- Częściowe przyzwolenie usług prawniczych

- Usługi finansowe

- Usługi finansowe nie zostały zliberalizowane w sposób pogłębiony – rynki mają być wzajemnie dostępne. Uznanie przez jedno państwo członkowskie UE nie daje dostępu do wszystkich rynków UE.
- Strony do marca 2021 roku będą starały się wynegocjować protokół, ustanawiający współpracę regulacyjną w zakresie usług finansowych.
- Jak dotąd UE nie uznała regulacji brytyjskich za równoważne z unijnymi.

Usługi cyfrowe

- Zakaz wymogu lokalizacji serwerów danych.
- Brytyjskie wdrożenie RODO obowiązuje.
- Brak automatycznego uznania adekwatności przepisów brytyjskich.
- W telekomunikacji koniec bezpłatnego roamingu.

Ochrona własności intelektualnej

- Umowa pogłębia obowiązujące międzynarodowe standardy.
- Wysoka ochrona artystów (np. prawo do udziału w odsprzedaży).
- Wielka Brytania odmówiła uznawania nowych przyszłych oznaczeń geograficznych zarejestrowanych w UE. Ochrona będzie dotyczyć jedynie tych, które zostały zarejestrowane do grudnia 2020 r.

Zamówienia publiczne

- Umowa przewiduje dostęp do brytyjskiego rynku zamówień publicznych na równych zasadach z podmiotami brytyjskimi w przypadku postępowań przetargowych. Brak dyskryminacji podmiotów unijnych dla zamówień o małej wartości (do 438 tys. euro).
- Publikacje informacji na jednym portalu.
- Uwzględnia także usługi hotelarskie czy telekomunikacyjne.

Usługi transportowe:

- koniec jednolitego rynku;
- konieczność uzyskania brytyjskich certyfikatów;
- możliwość dokonania dwóch operacji kabotażowych na terenie Wielkiej Brytanii;
- możliwe dalsze świadczenie regularnych usług międzynarodowego przewozu osób;
- wykluczone świadczenie usług transportu morskiego krajowego w Wielkiej Brytanii, ale poza tym - zasada niedyskryminacji.

Podatek VAT

- koniec dostaw wewnątrzunijnych towarów oznacza, że towary będą podlegać brytyjskim przepisom podatkowym;
- eksporterzy do Wielkiej Brytanii będą korzystać z zerowej stawki VAT jak do wszystkich pozaunijnych podmiotów;
- przedsiębiorca sprzedający do konsumentów w Wielkiej Brytanii, będzie musiał wykazać wywóz, by skorzystać z zerowej stawki. Operator platformy jest odpowiedzialny za rozliczenie VAT- u w Wielkiej Brytanii.

Podatek akcyzowy

- Konieczne stosowanie się do przepisów brytyjskich, towary unijne kontrolowane muszą wypełniać wszystkie procedury celne od 1 stycznia 2021 r.

- Irlandia Północna

- Większość przepisów nie dotyczy Irlandii Północnej, wobec której wciąż będzie obowiązywać Protokół w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej zawarty w Umowie o Wystąpieniu.
 - Oznacza to, że Irlandia Północna będzie wciąż na obszarze celnym UE i nie będzie jej obowiązywać większość postanowień Umowy o Handlu i Współpracy.
- Parlament Irlandii Północnej większością zwykłą zadecyduje po czterech latach czy dalej będzie stosowane prawo unijne.

Podsumowanie

Brexit wreszcie nastąpił i Wielka Brytania faktycznie stała się odrębnym podmiotem w handlu międzynarodowym.

Umowa ogranicza bariery handlowe w sposób najbardziej zaawansowany z dotychczas istniejących umów, ale jest to niewątpliwie krok wstecz w stosunku do jednolitego rynku. Wzajemny handel i współpraca będą trudniejsze niż dotychczas. Umowa ma chronić przed pogorszeniem się warunków, a nie dawać nowe korzyści – pierwsza taka umowa w historii UE. Niektóre kwestie pozostają do pogłębienia. Wzajemne uznawanie standardów – i certyfikacji. UE musi dokonać dopiero określić równoważności i adekwatności przepisów brytyjskich dotyczących ochrony danych czy usług finansowych. Można się spodziewać negocjacji w dalszych wybranych obszarach czy dodatkowych ustaleń wyjaśniających wdrażanie umowy.

Akty prawne Unii Europejskiej związane z tematem webinarium:

- Umowa o Handlu i Współpracy Między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej Strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, a drugiej Strony; Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 444/14, 31.12.2020
- Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (art. 217)

Dziękujemy za uwagę !

Współpraca z Wielką Brytanią po Brexit, 21 stycznia 2021 r.

Marek Wąsiński

Polski Instytut Ekonomiczny, www.pie.net.pl

een.ec.europa.eu

